Nº. 3169 | 1857. 1½

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 5 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 Oktober.

Op Dingsdag, 6 Oktober aanstaanden, zal het distrikt Amersfoort hebben te kiezen tusschen den heer Asch van Wijck en den heer mr. A. W. Engelen.

De eerste, de heer Asch van Wijck, is een anti-revolutionnaire kandidaat, die voor den heer van Hoogstraten, de mislukte kandidaat van *Unitas*, wordt aanbevolen. Waarom? De heer van Hoogstraten toch is niets minder dan een anti-revolutionnair. Men weet daarenboven hoe *de utrechtsche faktie* de anti-revolutionnairen beloond heeft voor hunne diensten, bewezen in zake van het petitionnement voor 't lager onderwijs. De bede van den heer van Hoogstraten, dat zijn vrienden zullen stemmen voor den heer Asch van Wijk, kan geen andere oorzaak hebben, dan zijne vooringenomenheid tegen de kandidatuur van den heer mr. A. W. Engelen. Maar dat is juist eene verdienste voor dezen.

De kiezers van Amersfoort hebben overtuigend getoond, dat zij den heer van Hoogstraten niet begeeren. Eene reden te meer aldus, dat zij niet den heer Asch van Wijck behooren te kiezen, omdat de heer van Hoogstraten hem in bescherming neemt.

Het is eene beteekenende overwinning geweest, dat de heer van Hoogstraten, door *de utrechtsche faktie* en al hare organen gedragen, zoo weinig stemmen heeft erlangd. De kiezers van Amersfoort hebben daardoor getoond, dat zij geen handlangers zijn der onverdraagzaamheid. Laten zij nu hunne overwinning voltooijen met de meerderheid van stemmen te geven aan den heer Engelen.

In 't bijzonder verzoeken wij onze vrienden in het kiesdistrikt, dat zij toch gebruik maken van hun stembiljet, en daarenboven hunne stemgeregtigde vrienden daartoe aansporen. De uitslag der stemming zal veel daarvan afhangen, of al onze vrienden ter stembus zullen opkomen. Vermoedelijk hebben zij de beslissende stem in handen.

Wij drukken daarop. Wij doen zulks niet omdat wij zoo bijzonder zijn ingenomen met den heer Engelen, noch omdat wij daarbij bepaaldelijk onze belangen op het oog hebben. Wij spreken ten deze slechts in 't belang van 't land.

Het land heeft behoefte aan rust. Die rust wordt noch gegund door *de utrechtsche faktie*, noch door de *anti-revolutionnairen*, die beide in en door rumoer en agitatie leven.

Wie derhalve verlangt, dat aan de agitatie paal en perk worde gesteld, kieze

Mr. A. W. ENGELEN.

Eenige weken geleden bespraken wij de ministeriëele krizis. Te dier gelegenheid had het *Zondagsblad* de beleefdheid ons mede te deelen, dat, als het stellig was dat de heer van Rappard zou aftreden, zulks evenwel van den heer van der Brugghen nog onzeker was.

Het schijnt, dat die onzekerheid voor de *utrechtsche faktie* te lang duurt. Althans, er doet zich het verschijnsel voor, niet nieuw wel is waar, maar toch altijd kurieus, dat sommige leden van het ministerie worden bestreden door de ministeriëel-gezinde bladen. Zou eene fraktie van het kabinet thans de behoefte gevoelen, om ook den heer van der Brugghen, gelijk vroeger den heer van Hall, uit het ministerie te verjagen? Het heeft er al den schijn van.

Men kent de polemiek tegen de heeren van Hall en Donker Curtius, ten dienste van den heer Vrolik gevoerd in den *Nieuwsbode*, nagepraat door de *Fakkel* en andere dergelijken meer.

Met den val van het ministerie-van Hall verdween de [illegible] en de redakteur werd beloond met eene regterlijke betrekking, die hij ongetwijfeld niet had verdiend [illegible] blijken van onkunde, door den *Nieuwsbode* over[illegible] [illegible]even.

[illegible] *Residentieblad* inmiddels ontstond uit de asch van zijn [illegible] voorganger, en wijdde zich onverdeeld aan de verdediging van het *gansche* kabinet, totdat de onderwijswet [illegible] kwam. Maar zoodra had die wet niet haar beslag of ook het *Residentieblad*, de onvermoeide en onverschrokken lofredenaar van den heer van der Brugghen, zoowel als van den heer Vrolik, stapte van het tooneel af.

Op zich-zelf genomen was dat niet zoo vreemd; maar wat opmerking verdient is, dat het *Residentieblad* plaats maakt voor den *Nieuwsbode*, die uit zijn graf opstond, en met zijn gekrekkigen stijl tegelijkertijd zijne bekende polemiek meêbragt. De *Nieuwsbode* is verrezen om thans weer op nieuw, gelijk hij vroeger deed, ten gerieve van het ééne deel van het kabinet, het andere deel te bestrijden.

Ziedaar het nieuws van den dag, bevestigd door de *Fakkel*, die niet slechts den *Nieuwsbode* aanbeveelt, maar daarenboven zich haast plaats te nemen in de aangevangen polemiek en van hare zijde eene bijdrage levert, om ten voordeele van sommige ministers andere te bevechten.

Wij bepalen er ons heden bij met dit aan onze lezers mede te deelen, opdat zij zich voorbereiden op het blijspel, dat andermaal gaat vertoond worden.

Later treden wij in al de bijzonderheden van den aangevangen strijd, die tegen den heer v. d. Brugghen gerigt schijnt. De citroen is immers uitgeperst?

Wij zijn in dien strijd geen partij. Wij hebben daarbij slechts toe te zien, om als *juges de camp* oordeel te vellen over de toegebragte slagen. Wij betalen immers, gelijk ieder ingezeten, de onkosten van den kamp. Dit is nu juist wel niet aangenaam; maar het verschaft ons dan toch het regt, om een woord mede te spreken, en, om des noodig, den Koning en de schatpligtigen te waarschuwen, dat bij den gang, dien onze zaken dreigen te nemen, het gevaar ontstaat, dat ons goevernement wordt een goevernement van intriganten.

Blijkens een bij het Departement van Marine ingekomen berigt van den kapitein-luitenant ter zee Fabius, kommanderende Zr. Ms. schroefkorvet *Medusa*, geschreven te Hongkong, den 8sten Augustus jl., was aan dien bevelhebber, door de engelsche autoriteiten aldaar, op eene officiële wijze kennis gegeven, dat de haven van Kanton en de rivier met hare verschillende mondingen, te rekenen van den 7den Augustus te voren, in staat van strikte blokkade was gesteld.

Men vermeent, dat ten gevolge van een door het bestuur van de Rijnspoorweg-maatschappij genomen maatregel van bezuiniging op het trajekt tusschen Amsterdam en Emmerik, een getal van 180 beambten, dienstdoende aan den weg en aan de daaraan gelegen stations, zijn bedankt.
(*H. en E*).

Z. M. heeft benoemd tot regter in de arr.-regtb. te Amsterdam, mr. W. H. J. Jolles; tot lid van den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam, B. de Greef Jansz; eervol ontslagen: A. Ritte, ontv. der in- en uitg. regten te Veenebrugge; J. Briedé, op zijn verzoek, komm. bij de griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, beide behoudens aanspraak op pensioen; J. Bake, gewoon hoogleeraar in de fakulteit van bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Leyden, mr. W. P. Vis, op zijn verzoek, buitengewoon raad bij de centrale direktie van Walcheren; en P. Smith, te Vlissingen, erkend als vice-konsul van Hamburg voor de provincie Zeeland.

'S GRAVENHAGE, 2 Okt. Gisteren heeft er bij den baron van Goltstein, voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, een diner plaats gehad, waarop vele leden dier Kamer waren genoodigd.

— Gisteren is voor het provinciaal geregtshof in Zuid-holland, kamer van strafzaken, onder voorzitterschap van den prezident mr. J. A. Philipse, aangevangen de behandeling van de bekende zaak der 22 Maleijers.

De prezident, de teregtzitting geopend hebbende, gaf te kennen, dat het hof, gebruik makende van de bevoegdheid, aan hetzelve toegekend, bij art. 26 van het reglement van orde en discipline, enz., om in zaken van veel gewigt en grooten omvang, een raadsheer meer dan het bij de wet bepaald getal raadsheeren ter bijwoning van het regtsgeding te benoemen, daartoe in het tegenwoordig geding den raadsheer de Bordes als bijzitter heeft aangewezen. Het hof is verder zamengesteld uit de heeren Elout, van der Sande en Beelsl.

De advokaat-generaal François heeft hierop namens het openbaar ministerie gerequireerd om, vermits de beschuldigden de nederduitsche taal niet magtig zijn, en voorts uithoofde van het groot aantal beschuldigden en de uitgebreidheid der zaak, in plaats van één, twee tolken te benoemen, waarvoor het openbaar ministerie voorstelde de heeren Leeman en Emmen.

Mr. C. van Bell (een der vier verdedigers van de beschuldigden) heeft zich namens hen tegen de benoeming van den heer Emmen verzet en dezen als tolk gewraakt, op grond der onheusche en onbetamelijke wijze, waarop deze de beschuldigden bij zijn eerste verhoor in de gevangenis zou hebben toegesproken, en welke bejegening bij de beschuldigden afkeer, tegenzin en wantrouwen jegens dien tolk had verwekt. Daardoor leverde deze tolk, naar het oordeel der verdediging, niet die waarborgen van onpartijdigheid en dat vertrouwen op, welke in een tolk worden vereischt. Nadat de pleiter dezen grond van wraking breedvoerig had toegelicht, in verband ook met den volksaard der beschuldigden, die, bij meerder vertrouwen in hen die hen aanspreken, ook tot meerdere vertrouwelijkheid leidt, nam hij ook namens de overige raadslieden der beschuldigden, eene drieledige konkluzie, strekkende: 1º. dat de heer Emmen niet als tolk worde benoemd, maar in diens plaats de heer Veenhuysen, gepensioneerd kolonel in o.-i. dienst, die jaren achtereen in Indië heeft verkeerd, met het laag Maleisch goed bekend is en in wien de beschuldigden, ten gevolge van het door hem met hen gevoerde gesprek in de gevangenis, alsmede van de reis, die eenigen hunner met hem naar Nederland hebben gemaakt, volkomen vertrouwen stellen; 2º. zoo het hof niet mogt kunnen toestaan het verzoek tot *niet*-toelating van den heer Emmen als tolk, het alsdan goedvinde den heer Veenhuysen als derden tolk aan te wijzen en eindelijk 3º. dat, zoo het hof ook dit verzoek niet mogt toestaan, te vergunnen, dat de heer Veenhuyzen achter de verdedigers moge worden geplaatst, om hen in voorkomende gelegenheden nader voor te lichten.

De advokaat-generaal heeft deze konkluzie bestreden, waarbij hij op den voorgrond stelde, dat de wet noch aan het Openbaar Ministerie noch aan de verdediging eenigen invloed toekent in de benoeming van eenen tolk, maar dat deze alleen is opgedragen aan het hof. Alleen om in deze de zaak te vergemakkelijken en om geen oponthoud te veroorzaken, heeft het Openbaar Ministerie zorg gedragen, om twee geschikte personen te vinden, die het als tolken voorstelt, nadat het vruchteloos getracht had genen bekwamen hoogleeraar te bewegen, om als tweeden tolk in dit geding zijne diensten te bewijzen. Wat echter den heer Emmen betreft, heeft het Openb. Ministerie zich bijzonder nopens zijne geschiktheid en bekwaamheid overtuigd; terwijl hij adv.-gen. zelf gedurende twee uren met den genoemden tolk zich, in het bijzijn der beschuldigden, in de gevangenis heeft bevonden en wel verre van afkeer bij hen waar te nemen, integendeel vertrouwen in den heer E. bij hen heeft opgemerkt, te oordeelen uit de wijze, waarop de beschuldigden uit eigen beweging nadere ophelderingen nopens het een of ander hebben verstrekt. Wegens gemis van beleefdheid, dat bij het eerste bezoek door den heer E. moge plaats hebben gehad jegens de beschuldigden, kan het O. M. niet toestemmen om hem daarvoor als tolk af te wijzen. Nadat de advokaat-generaal deze punten nog nader had uiteengezet, gaf hij te kennen, dat, zonder eenig wantrouwen te hebben in den heer Veenhuysen, hij om de aangevoerde redenen, zich [illegible] benoeming niet kon vereenigen. Mogt in den loop der zaak zich echter eenige moeijelijkheid opdoen, [illegible] het hof nog eenig licht wenschen te verkrijgen uit een derden tolk, dan zal zich het O. M. niet verzetten tegen de benoeming van zoodanigen derden tolk. Hij liet ten slotte het derde punt der genomen konkluzie geheel aan het oordeel des hofs over.

Na eene [illegible] repliek, waarbij gepersisteerd werd door den heer van Bell bij de genomen drieledige konkluzie namens de verdediging, en door adv.-gen. bij de gronden van bestrijding, heeft het hof zich in de raadkamer begeven en, na eenig verwijl, over dit incident uitspraak

doende, overwegende, dat tegen de benoeming van den eerstvoorgestelden tolk geene bezwaren zijn ingebragt, en dat aan het hof geensztns gebleken is van eenigen grond waarom de benoeming van den tweeden door 't O. M. voorgestelden tolk minder raadzaam is voorgekomen; dat daarenboven in het vertrouwen, ook van de zijde der verdediging in den eerstvoorgedragen persoon als tolk gesteld, en ook door zijne tegenwoordigheid ter teregtzitting alle mogelijke waarborgen gelegen zijn voor eene behoorlijke vertolking; terwijl, eindelijk, indien de omvang en de loop der zaak nog meerdere waarborgen mogt noodig achten, het hof de bevoegdheid heeft alsnog nader daarin te voorzien, — zoo heeft het hof de heeren Leeman en Emmen als tolken benoemd; zich voorbehoudende om, als in den loop der teregzitting daartoe de noodzakelijkheid mogt blijken te bestaan, over te gaan tot de benoeming van een derden tolk. De voorzitter heeft ten slotte, na voorlezing van dit incidenteel arrest te kennen gegeven, dat hij, voorzitter, het niet raadzaam acht om in het derde verzoek van de verdediging te treden.

De beide genoemde tolken zijn hierop beëedigd en heeft de eerste op de daartoe gedane uitnoodiging van den prezident, aan al de beschuldigden, man voor man, de gebruikelijke vragen nopens namen, ouderdom, beroep en geboorteplaats overgebragt, waarop door allen is geantwoord konform de daarvan gedane opname in de stukken.

Vervolgens geschiedde voorlezing: 1°. van het arrest van verwijzing, waarvan het slot (de qualificatie der feiten, door welke de beschuldigden naar de openbare teregtzitting verwezen zijn) vertolkt werd overgebragt; beide stukken door den tweeden tolk.

„Na eenige schorsing de teregtzitting hervat zijnde, legde de adv.-gen. over de lijsten van getuigen, zoo van de zijde van het O. M. als van die der verdediging gedagvaard; daaruit bleek, dat de meeste getuigen afwezig waren, en daaronder de tweede en derde stuurman.

Mr. Pols, een der verdedigers, heeft alvorens tot het getuigenverhoor mogt worden overgegaan, opgeworpen eene exceptie van onbevoegdheid van dit hof om van deze zaak kennis te nemen. Deze exceptie, zeer uitvoerig uiteengezet en ontwikkeld, berustte op onderscheidene gronden.

Wij bepalen ons tot eenige der voornaamste. De onbevoegdheid was niet zoozeer gerigt tegen dit hof als hof van Zuid-Holland, maar als nederlandsche regter: 1°. omdat de feiten gepleegd, er geene vervolging mogt plaats hebben voor andere feiten, dan voor de brandstichting, waarvoor de beschuldigden alleen door het portugeesche goevernement waren uitgeleverd; en 2°. omdat de feiten alleen gepleegd waren buiten 's lands.

Het openbaar ministerie heeft die exceptie evenzeer breedvoerig bestreden, daarbij hoofdzakelijk 1°. de stelling verdedigende, dat de uitlevering ook wegens de overige feiten mogt geschieden, en dat het traktaat tusschen beide rijken dit niet verbood; en 2°. zich op de konstante leer van regtsgeleerden and andere schrijvers beroepen, dat een schip, waar zich bevindende, moet worden beschouwd als het territoir van het land welks vlag het draagt.

— Het prov. Geregtshof in Zuidholland heeft heden de geschorste teregtzitting op gisteren, in de zaak der Maleijers voortgezet en wel allereerst met uitspraak te doen op de gisteren door de verdediging voorgestelde exceptie van onbevoegdheid van het hof, op grond: 1°. dat hier zou zijn schending van het traktaat tot uitlevering met het koningrijk Portugal, en 2°. dat de feiten, waarvoor de besch. teregt staan, niet zouden hebben plaats gehad op nederlandsch grondgebied en dat voorts de beschuldigden niet zijn Nederlanders.

Het hof heeft te dien aanzien overwogen: 1°. dat regtens de bevoegdheid van het hof tot kennisneming en beregting van misdrijven niet afhankelijk is gemaakt van de al of niet regelmatige uitlevering, maar van den aard en de plaats der misdrijven zelven en van de personen der daders, dat bovendien geen enkel blijk aanwezig is van de onwettigheid der uitlevering in kwestie en dat eindelijk het hof door het bevel van verwijzing naar de openbare teregtzitting, behoorlijk van deze zaak is gesaisisseerd; — dat wat de tweede exceptie betreft, de feiten waarvoor deze besch. teregt staan, zouden zijn gepleegd op de *Twenthe*, een Nederl. koopvaardijschip en dat de besch. zich, blijkens de monsterrol, te Rotterdam als schepelingen hebben verhuurd; dat niet alleen uit algemeene regtsbeginselen volgt, dat schepen een deel uitmaken van het grondgebied van den Staat, onder welks wettige vlag zij varen, maar dat dit ook uitdrukkelijk is aangenomen bij de wet van 7 Mei 1856 (*Stbl.* *N°. 32*), nopens de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen. waaruit blijkt dat, in het algemeen, volgens die wet, personen wegens misdaden buitengaats gepleegd, aan den bevoegden regter in het moederland worden uitgeleverd; dat het er dan ook onder deze omstandigheden niets toe doet, of de beschuldigden zijn Nederlanders, want dat de nederlandsche wet ten deze toegepast is en de nederl. regter de strafregten is, door die wet toegekend. Op deze gronden heeft het hof zich bevoegd verklaard en, met verwerping der exceptie van incompetentie, gelast, dat met de behandeling der zaak onmiddellijk zal worden voortgezet.

Daartoe overgegaan zijnde, heeft de adv.-gen. gerequireerd, dat, niettegenstaande vele der door het O. M. gedagvaarde getuigen wettig afwezig zijn, met de beregting der zaak zoo worden voortgegaan, ook omdat het niet te vermoeden was, dat, bij uitstel, de thans aanwezige getuigen wel allen later tegenwoordig zouden kunnen zijn.

Het hof heeft zich met dit requisitoir vereenigd en de voortzetting der zaak gelast.

Daarop is aangevangen het getuigenverhoor en is in verhoor genomen de eerste getuige, de heer P. N. Rijk, waterschout en havenmeester te Rotterdam.

Daarna werd de kapitein A. Koopmans verhoord, welk verhoor bijna 4 uren heeft geduurd. Hij blijft volhouden geene aanleiding tot het gebeurde te hebben gegeven. Hij had de Maleijers aangenomen op indischen kost. Er is in den loop der zitting als derde tolk aangesteld en dadelijk in funktie getreden, de gepensioneerde kolonel Veenhuyzen. Morgen ten 10 ure voortzetting.

Met verwijzing naar de vroegere berigten kan thans de vertaling van het volgende dokument, geadresseerd aan mr. P. Mijer, minister van Koloniën te 's Hage, worden medegedeeld:

»*Borneo Company Limited.*

»*Londen* 1 Mei 1857. 25 Mincing Lane.

»*Mijnheer!*

»De direkteuren van de Borneo company Limited wenschen hun meest warmen dank uit te drukken voor de spoedige hulp, die onlangs op het verzoek van den heer Helms, een dienaar der kompagnie op Borneo, verleend is door den kommandant van Sambas, door het zenden van een hollandsch oorlogsschip ter bescherming van het leven en den eigendom der britsche ingezetenen van Serawak, tijdens den opstand der Chineezen aldaar.

»De krachtige maatregelen van sir James Brooke hadden den opstand wel bijna gedempt, maar de komst van een hollandsch vaartuig was daarom niet minder van pas of van belang.

»De vriendschappelijke betrekkingen tusschen onze landen worden sterk bevestigd door zulke daden van opregtsympathie en goeden wil, en de direkteuren vertrouwen mijnheer, dat gij aan de nederlandsche goevernements autoriteiten zult mededeelen, hun diep gevoel van verpligting, wegens de bij die gelegenheid zoo voorkomend gegeven hulp.

»Ik heb de eer te zijn,

»*Mijnheer!* Uw. gehoorzaamste dienaar:

»(*W.-G.*) ARCHD. CRAUFORD, *Sekretaris.*"

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour*:

LONDEN, 3 Okt. De *Morning-Post* berigt dat de vereischte maat voor de rekruten verminderd is. Voor de kavallerie is zij van vijf voet zes duim tot vijf voet vijf duim, en voor de infanterie van vijf voet vijf duim tot vijf voet vier duim verminderd. De ouderdom der rekruten, vroeger van 18 tot 25 jaren bepaald, is thans vastgesteld op 18 tot 30 jaren. De rekrutering gaat over het algemeen naar wensch; gedurende de laatst verloopen zes weken hebben wekelijks duizend personen dienst genomen, en ten gevolge van de nieuwe hierboven genoemde martregelen verwacht men eene verdubbeling van dit cijfer. Nog 10,000 man militie worden geligt, zoodat zij op 25,000 man wordt gebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Okt. De Keizer is gisteren te Parijs aangekomen, om de Keizerin te bezoeken, met welke hij heden naar het kamp van Châlons is vertrokken.

— Als een der hoofdquæstiën, welke te Stuttgart besproken zijn, noemt men het plan tot oprigting eener permanente konferentie van de groote mogendheden te Stuttgart, aan wier scheidsregterlijke uitspraak alle europeesche geschillen onderworpen zouden worden. Daar hierbij slechts van eene vertegenwoordiging der kabinetten sprake is, zoo zouden wij 42 jaren na het Weener kongres op het punt staan van een europeeschen bondsdag te zien geboren worden.

— De berigten, die men van Stuttgart heeft ontvangen, verzekeren algemeen, dat de Keizer in zulk een mate tevreden is geweest over zijne konferentiën met den Tzar, dat hij bij dezen laatsten niets heeft gespaard, opdat hij van zijne aanstaande zamenkomst met den Keizer van Oostenrijk, het aanvangspunt zou maken eener volledige toenadering tusschen de hoven van St.-Petersburg en Weenen.

— De *Nord* meldt thans weder, dat de reis van Keizer Napoleon naar Berlijn, wel is waar niet in de eerstvolgende dagen zal plaats hebben, maar dat dit jaar niet verloopen zal zijn, zonder dat de Keizer een bezoek aan den Koning van Pruissen zal hebben gebragt.

— Terwijl het *Journal des Débats* een onvermoeiden ijver aan den dag legt, om de gemoederen ten aanzien der handhaving van de engelsche heerschappij in Indië gerust te stellen, beschouwen andere schrijvers den tegenwoordigen opstand als eene kastijding, welke de antichristelijke behandeling der Indiërs door de Engelschen verdiend heeft. Dit is het onderwerp van een door den heer Jules de Berton, een onzer verdienstelijkste oriëntalisten, uitgegeven werk. De merkwaardige woorden van den *Times*: *Engeland is de eerste muzelmansche mogendheid ter wereld*, zijn nog niet uit het geheugen gewischt. Ook de heer de Berton bewijst, dat in Indië, alle aanmoedigingen, alle opofferingen alleen voor die instellingen bestemd waren, waar de koran onderwezen werd. Wat het eenige christelijke kollegie betreft, dat ten kosten der Kompanjie is gesticht, dit is geheel verlaten. Hetzij dat het programma der studiën gebrekkig schijnt, hetzij om een andere reden, de leerlingen bezoeken het niet; het eene jaar door het andere telt men naauwlijks twaalf die er gebruik van maakten. De opvoeding der vrouwen in Indië is het voorwerp van verscheidene persoonlijke proefnemingen geweest; maar de uitkomsten zijn volstrekt nul. Ziehier de konkluzie van het werk des heeren Berton:

»Wij hebben het gebruik gezien dat Engeland in de Indiën van zijn invloed maakt; rigten wij onzen blik naar China, dan zien wij zijne vloten ladingen opium eskorteeren en met kanonschoten het hemelsche Rijk dwingen om zijne onderdanen te laten vergiftigen. Op de ionische eilanden, verandert de bescherming van het britsche rijk in een ondragelijke verdrukking; op den Libanon worden de Maronieten door Engelands invloed nu door de Druzen, dan door de Muzelmannen vervolgd. Kortom, den dag na een krijg, ondernomen in naam der onafhankelijkheid van het ottomanische Rijk, houdt de britsche oppermagt de hand des Sultans tegen, welke gereed is den firman te onderteekenen, die het geluk zijner Staten moet bevestigen, door de opening van het Suezkanaal te vergunnen.

»Engeland wil Azië ten voordele van zijn handel afsluiten en om niet in zijne verrigtingen gestoord te worden, wil het den slagboom in stand houden, die het Oosten van het Westen scheidt en de oude en nieuwe wereld belet om zich in de christelijke eenheid te verbinden.

»Frankrijk zou Engeland op dien zelfzuchtigen weg niet kunnen volgen; het heeft eene andere zending te vervullen, en ten einde niet van zijn weg af te dwalen behoeft het slechts aan zich-zelf te denken."

— Er zijn ongunstige tijdingen uit China ontvangen. De gedwongen werkeloosheid der Engelschen, heeft aan den moed en de zelfzucht der Chineezen op nieuw voedsel gegeven.

— Uit Havanna wordt gemeld, dat twee slavenhalers op het strand waren gejaagd en verbrand, tusschen Cardenas en Matanzas, en dat, binnen eene week drie ladingen slaven op Kuba geland waren.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Okt. Uit Madras en Kalkutta zijn te Londen de brieven nog niet aangekomen; daarentegen is men in het bezit van die van Bombay. Volgens een dezer brieven zou Nena-Sahib in de eerste dagen van Augustus te Lucknow aangekomen zijn en thans de stad bemeesterd hebben. De bevelhebber van het leger van Oude, Emin Seb, moet zich onder zijn bevelen hebben gerangschikt. De Engelschen, welke in het fort opgesloten zijn, worden door Nena-Sahib in persoon belegerd. Hij heeft de grachten laten afsnijden, welke de wateren van de rivier Gontmy naar de sterkte voeren, en de engelsche troepen zijn aan den hardsten nood ten prooi. Ongelukkigerwijze is het niet waarschijnlijk dat zij bij tijds zullen ontzet worden, daar generaal Havelock niet lang genoeg meer leven zal om berigt te ontvangen van de beloopingen door de Koningin aan zijn heldenmoed en krijgsmansdeugden toegekend.

Te Delhi moet niet alleen onder de Hindoes en Muzulmannen maar in het algemeen tusschen de verschillende regimenten veel verdeeldheid heerschen. Zoo dit zich bevestigt worden de geruchten, die over een aangeboden kapitulatie in omloop waren, veel waarschijnlijker.

Het was te voorzien dat de tegenstanders van het kabinet gebruik zouden maken van de rampspoedige tijdingen om hun aanvallen tegen het ministerie te rigten. De gelegenheid heeft zich voor den heer Disraëli aangeboden dit te doen op het jaarlijksch banket der koninklijke maatschappij van landbouw, te Birmingham. In een redevoering, bij wijze van troost, heeft de bekwame leider der tories de Regering van werkeloosheid en onverschilligheid beschuldigd en het vooral verweten van den toestand niet terstond in al zijn waarheid te hebben doen kennen, ja, zelfs in de oogen der engelsche natie het gewigt van de muiterij te verzwakken. De redenaar zeide, dat hoewel elke post nieuwe en groote rampen verkondigde en dit waarschijnlijk lang zoo duren zou, hij echter nooit aan Engeland gewanhoopt had en ook nooit aan wanhopen zou. Doch het was noodig dat men de grootheid van het gevaar inzag en maatregelen nam om het te bezweren, in plaats van het als een voorbijgaande gebeurtenis te beschouwen. De spreker vraagt waarom de oorlogsvaartuigen niet naar Indië gaan om bij voorbeeld te Agra en Lucknow hulp aan de belegerden te brengen. Het slot van deze *speech*, waarin de heer Disraëli tegen de woedende taal van sommige bladen opkomt, is vooral merkwaardig.

»De gruwelen van den oorlog, zeide hij, hebben geen prikkel noodig. De gruwelen, vooral van een worsteling zooals die welke in Indië voorvalt, hebben geen aanmoediging noodig. Ik ben overtuigd, dat onze soldaten en matrozen een wraak zullen uitoefenen, te verschrikkelijk misschien om er met de gedachte bij te verwijlen; maar ik verklaar zonder aarzelen, dat ik nadrukkelijk de ambtenaren zou afkeuren, die met een belangrijk gezag bekleed, in ons voordeel het woord »regtvaardigheid" door dat van »wraak" zouden vervangen.

»Ik heb uit de dagbladen vernomen, dat de Koningin een proklamatie heeft aangekondigd, die een dag van boete en ootmoed beveelt. Zou het geen schande voor een groote en goede natie als de onze zijn, aan eene zoo ernstige bede van onze Soevereine gehoor gevende, ons boete en gebeden oplegge, terzelfder tijd aan te kondigen, dat het naar het verschrikkelijk gedrag van onzen vijand is, dat wij ons eigen gedrag moeten rigten.

»Ik protesteer dus met kracht tegen de meening, welke wil dat de soldaten der engelsche kroon een navolgenswaardig voorbeeld vinden in de wreedheden van Nena Sahib.

»Ik heb in den laatsten tijd dingen gelezen, die mij bijna zouden doen gelooven, dat de godsdienstige gevoelens [illegible] een plotselinge verandering hebben ondergaan, en dat wij in plaats van ons in naam van Christus te buigen, ons voorbereiden de dienst van Moloch te verlevendigen.

»Ik geloof niet dat onze pligt medebrengt ons in die rigting voort te bewegen. Ik ben van oordeel dat hetgeen in Indië voorvalt ons door de Voorzienigheid gegeven is, opdat wij er gebruik van zouden maken, en zoo wij de beproeving doorstaan als grootmoedige mannen, die besloten hebben geneesmiddelen voor den toestand te vinden, zijn wij zeker dat onze pogingen door een wettigen uitslag bekroond worden en wij slagen zullen in Azië een duurzaam en tevens eervol bestuur te vestigen."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 1 Okt. De Keizer van Oostenrijk, die, na zijne aankomst te Weimar, den Tzar op Belvedère bezocht, werd door laatstgenoemde op den trap verwelkomd. Beide soevereinen omarmden daar elkander en hadden voorts een langdurig afzonderlijk gesprek, waarna zij te zamen in hetzelfde rijtuig naar de stad zijn teruggekeerd. Men acht de goede verstandhouding tusschen Oostenrijk en Rusland hersteld.

Nopens het vertrek der beide Keizers is nog niets bepaald

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 Oktober.

ONDERTROUWD (1 Okt.): J. D. Bloemen, wed. met J. A. Pieters. - D. Walter, met A. A. du Pont Noordbeek.

GETROUWD (1 Okt.): W. A. van Hees met A. S. Borghols. Mr. E. F. J. Mussche, van Brussel, met C. T. A. Asser. - H. W. M. Nugtglas Versteeg met J. M. F. de Heus. - J. Evera, van 's Gravendeel, met A. Muntendam. - W. Th. Ferron met H. C. A. Pusch.

BEVALLEN (30 Sept.): A. M. Bruning, geb. Janssen, Z. — (1 Okt.): F. Meijer Zeckendorf, geb. Reubens, D.

OVERLEDEN (28 Sept.): A. Stam, 58 j. — (29 Sept.): E. Burghard, 8 j. - J. A. C. Gude, 14 d.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅝	Livorno	2/m.	f 39
»	zigt	» 56 1/16	Napels	»	» 82¼
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.75½
[illegible]	zigt	» [illegible]	Weenen	6/w.	» 33½
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» 35 1/16
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99⅝
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 34 15/16
Bilbao		» 237	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon		» 40½	Londen	2/m.	» 11,62½
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,72½
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam		⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 55½; Obligatiën 4½ pc. 97⅞; Spanje 1¼ pc. 25 5/16; Binnenl. 3 pc. 37⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 77¾; id. Nationale 79¾.

PARIJS, 2 Okt. Fransche 4½ pc. 91.20; 3 pc. 68.35; 1¼ pc. Spanje 25½; 3 pc. id. 37⅝; Pr. Ob. Sp. 682; Rom. Leen. —.

MADRID, 1 Okt. 3 pc. Schuld 39.40, id. 1½ pc. 26.75.

LONDEN, 2 Okt. Cons. 90⅛; Spanje buit. 3 pc. —; id. 1 pc. 25⅝; Rusl. 5 pc. 109; id. 4½ pc. 98⅛; Holl. 4 pc. [illegible]; id. 2½ pc. 64¾; Sard. 5 pc. 89½; Braz. 101; Peru [illegible]; Gren. uitg. 5½; id. werk. 21; Mexiko 3 pc. 21; [illegible] pc. 45½; Ecuador 13¾; Venezuela 31½; Wissel op [illegible]; Hamburg 13.08½.

[illegible], 2 Okt. Met. 5 pc. 81⅛; Nationale 83¼; Bank- [illegible] Spoorw. [illegible] Credit Anst. 213½; Noord-Bahn akt. 175¾; O.-Fr. [illegible] Lomb. Venetiaansche 97⅛; Wissel op [illegible] 10.40½; Goud 8; Zilver 5.

BERLIJN, [illegible] Okt. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99½; 5 pc. Rusland 108; Diskonto —.

HAMBURG, 2 Okt. Spanje 3 pc. —; id. 1½ pc. 23⅞; Rusl. 5 pc. 108½; 4½ pc. —; 3 pc. Mexikanen 6⅞; Vereins-

Bank 100; Noord-Duits. bank 91½. — Wissel op Londen 3/m. 13.04; id. kort 13.01½; Amst. 36.20; Diskonto 6¼.

FRANKFORT, 2 Okt. 5 pc. Met. 76½; 1½ pc. Spanje binnenl. 25; id. 3 pc. [illegible]; Wissel op Londen 3/m. [illegible]; Parijs [illegible]; Weenen [illegible]; Amsterdam [illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	Rente	1 OKT. 4½ u. gebl.	2 OKT. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	104⅞	104⅝	•		104⅝
Nederl. Bank	4					
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	63⅞	63¼	a	63 3/16	63¼
Dito Dito	3	76⅛	76¼	•	76⅜	76 1/16
Dito Dito	4	97	97	•		
Amortis. Syndik.	3½	91½	91½	•		
Aand. Handel-Maatsch.	4½	152½	151⅞	•	152¼	151½
dito Contant	4½		151½	•		
Oost-Ind. Leening	4	95		•		
Aand. Holl. Spoorweg	4			•		
Leening idem	4½ pCt.					
Aand. Rijn-Spoorweg	4½			•		
Maatschappij van Weld.	4½			•		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½			•		
Dito bij *Rothschild*	2½	52	52			
Frankrijk, Certifikaten	3					
Spanje, Obligatiën	1¼	25¾	25 5/16	•	25⅜	
Dito	3	42⅞	42 9/16			
Dito Binnenl.	3	37¼	37⅛			
Amortisable Schuld	6		5⅝			
Bewijzen Coupon		5⅜	5 9/16	•	5⅝	
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	45¾	45	•	45¾	
Dito 1856	3	44⅞	44⅛	•	44⅞	
Dito Uitgestelde						
Rusl., Obl. bij *Hope en Co.*	5 pCt.	104⅞	104⅞	•	104⅞	
Dito bij idem 1828/1829	5		104⅞			
Cert. bij idem 1831/1833	5	94⅛	94	•	94⅝	
Dito bij idem 1840	4	86	86	•	86¼	86¼
Dito bij *Stieglitz*	4					
Dito Nieuwe	4		85⅞	•		
Dito 5de Serie	5	99 5/16	99⅞	•		
Dito 1855, 6de Serie	5	100⅝	100⅝	•	100⅜	100⅝
Dito adm. te Hamburg	5	98½		•		
Dito dito te Londen	5			•		
Dito dito dito	4½			•		
Inschrijving in Assignat.	6					
Certifikaten van dito	6	67¼				
Spoorweg Aandeelen	5	76	76			
Polen, Aand. 1835, fl. 500	f		155½			
Obligatiën	4 pCt.	80¼	80⅝	•	80¼	
Pruissen, Obligatiën	4½					
Aandeelen 1854			198			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen		26¼				
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5					
Dito	4					
Dito Metalliek	5	74⅞	74¾	•	74 11/16	74¾
Dito Rente Amsterdam	5	86	86	•	86¼	86 1/16
Dito Nationale 1854	5	76	75 15/16	•	76 5/16	76 1/16
Dito dito	2½	38 9/16	38⅝	•		
Weener Bank-Aktiën	f	1111	1111			
Dito Aand. fl. 250, 1839	4					
Dito dito 250, 1854	4 pCt.	315	315			
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5					
Dito bij *Rothschild*	5					
Denemarken, Oblig. te Lond.	5					
Dito	3					
Braziliën, Geldl. 1824 v. £100	5	98½	98⅝	•	99¼	99
Dito 1839 van £100	5					
Dito 1843 £100	5					
Dito 1852	4½					
Sardinië						
Peru, Geldl. 1854	4½					
Dito te Parijs						
Ecuador, Oblig. 1855	1	13¾	13 9/16	•	14	
Venezuela, dito 6 pCt thans	3	29⅞	29¾			
Dito Uitgestelde	2	11⅛				
Grenada, Obligatiën	3¼	19⅛	19⅞	•	19¼	
Dito Uitgestelde			5⅝			
Mexiko dito	3	19¾	20			
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.* Lr. A.	6	49				
Dito dito						
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.					
Amerik. Bank-Aandeelen						
Illinois Spoorweg-Aandeelen		104	104⅛			
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	87	87⅛	•	87¼	
Louisiana	5			•		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5	4 7/16	4⅝	•	4 7/16	

Credit. Rot. 86; Prost 57, 59, 58½.

Binnenl. fondsen waren heden prijshoudend. Aand. Handel-Maats. een weinig aangeboden. De overige buitenl. zonder variatie, met eenige vraag naar oostenrijksche en mexikaansche fondsen.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt. Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 5 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 Oktober.

Overzigt der Week.

KOFFIJ. De kooplust blijft zeer beperkt en werd sedert de laatste Maatschappij-veilingen niet meer dan omme 2500 balen door dat Ligchaam verkocht. De bekend gewordene Afleveringen gedurende de vorige maand en de voorraad op 1 dezer hebben er niet toe bijgedragen de stemming te verbeteren. Voor Rio kwam eene momenteele schijn van vraag, doch tegen prijzen die de houders geheel deden terugtrekken, de belangrijke voorraad werd deze week nog vermeerderd met 3131 b. per *Contenta Guilhelmina* a 8023 b. per *Leopold*. In de gehoudene veiling van 3150 b. Santos en 766 b. Bahia is alles in de prijzen van 27½ a 33 c. opgehouden, doch zijn na de Veiling enkele koopen in verhouding der opgehoudene prijzen verkocht. De tegen 14 Oktober in veiling aangeslagene 8290 balen Padang per *Hercules* zijn getaxeerd no. 1 a 40½ c., no. 2 41½ a 42 c., no. 3 42 c., no. 4 40½ c. [illegible]

SUIKER blijft voortdurend lusteloos en zou voor loco-partijen niet te verkoopen zijn; voor zeilende partijen bestaat meer opinie, vooral op lange termijnen. De voorraad zoo hier als te Rotterdam bestaat uit 9204 kr. bij de N. H. M. en 6724 kr. bij partikulieren.

THEE. Vast doch in afwachting der aanstaande veilingen te Rotterdam op 15 dezer bij de N. H. M. van 22458/4 en 3562/12 kn. Java en op 16 dezer bij partikulieren van 5949/4, 799/12, en 500/6 k. Congo en 254/4 en 221/12 k. Souchong met minder omzet.

SPECERIJEN en KRUIDENIERSWAREN. *Rijst* bleef deze week zeer stil doch zonder verandering van prijzen; afdoeningen vonden volstrekt geen plaats. De omzet van gepeld was ook beperkt. De berigten die van alle kanten omtrent de Aardappelen oogsten inkomen, vermeldende dat de kwaliteit goed, doch de kwantiteit zeer onvoldoende uitvalt, kunnen, wanneer ze meer en meer bevestigd worden, van gewigtigen invloed zijn. — Van *Specerijen* hebben wij niets meldingswaardigs vernomen.

TABAK. Zeer vast; amerikaansche soorten met geringen omzet wegens de voortdurende vasthoudendheid der houders. Java met veel vraag voor fijne soorten. Bij inschrijving werden tot geheimen prijs verkocht 2813 p. Blitair en Orleans per *Triton*. In veiling kwamen deze week: 1922 p. V D S per *Factory* tot 108 c. verkocht; 103 p. Java verkocht van 46 a 87½ c.; 259 p. Malang opgehouden a 40 c. — Van andere soorten werden geveild: 425 p. Braziel grootendeels verkocht tot dooreen 38 c.; 117 p. Manilla gedeeltelijk verkocht, en gedeeltelijk opgehouden tot dooreen 54 c.; 103 p. Manilla, waarvan 5 kav. opgeh., 15 kav. niet geveild en 6 kav. verkocht van 60 a 75½ c.; 17 cer. Carmen verkocht van 46 a 50 c.; 150 b. Aplati bijna geheel opgehouden of niet geveild. Aanzienlijke partijen Java zijn de laatste dagen gearriveerd, waarvan een goed gedeelte spoedig ter markt verwacht wordt.

VERFWAREN. De gehoudene *Indigo-* en *Cochenille*-Veilingen, zoo hier als te Rotterdam, waarvan wij reeds vroeger de afloopen mededeelden, hebben de attentie van alle andere artikelen afgeleid, zoodat dan ook in dezelve niets is omgegaan.

HUIDEN. Gedurende de afgeloopen week zonder omzet.

STERKE DRANKEN. Van *Arak* werden h. tot onbekenden prijs verkocht: Moutwijn ƒ20¼ Genever ƒ25¾, Amst. Proef ƒ27.

TIN. De afleveringen der vorige maand bedroegen 43.261 blokken; de voorraad op Ceel, zoo alhier als te Rotterdam, beliep op 1 dezer 96.810 bl. tegen 86.612 bl. op 1 Oktober 1856. De prijs blijft onveranderd.

GRAANMARKT.

Tarwe onveranderd: 129 ℔ b. Pools. ƒ378; 129 ℔ mind. dito ƒ363; 127 ℔ rb. dito ƒ332.

Gedroogde Rogge ƒ5 a 7 lager met veel handel, ongedr. in een doen: 127 ℔ n. Pruiss. ƒ213; 122, 123, 124 ℔ jar. dito ƒ208, 211, 215; 117, 119 ℔ Petersb. ƒ177, 181; 118, 119, 120 ℔ dito ƒ181, 183, 185; 119 ℔ Arch. ƒ193.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie dadelijk 74; in April 84; Oct. 80; Nov. 81½ £. *Lijnzaad* een doen: 108/0 ℔ Bombay ƒ450. *Raapolie* op 6/w. ƒ49¾; Vliegend ƒ48; 1°. Met ok. ƒ48; Oct. ƒ47½, ¾; Nov. ƒ47½, ¾; Dec ƒ47¾. *Lijnolie* op 6/w. ƒ47¾; Vliegend ƒ46½; 1°. Oct. ƒ46½, 6. *Hennepolie* op 6/w. ƒ49½; Vliegend ƒ49¾.

SCHIEDAM, 2 Okt. Rogge verkocht: 143/2 ℔ Libau ƒ216 kont., 219 3/m. — Gerst. 127/2 ℔ Libau ƒ218 3/m.; 127/2 ℔ Koersche ƒ212 6/w., 213 3/m. — Moutwijn ƒ20,25; Jenever ƒ25,75; Amst. Proef ƒ27,— per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling ƒ0,70 per ketel.

MIDDELBURG, 1 Okt. Puike Jarige Zeeuwsche Tarwe ƒ10; minden ƒ9,75; Puike Nieuwe Zeeuwsche dito ƒ10,75, ƒ10,50 a 10 naar deugd; puike jarige Walchersche dito begin Beurs ƒ10,25, 10,50, later zijn eenige monsters voor consumptie aan ƒ9,75 gekocht; puike Nieuwe Walchersche dito ƒ11,50, 12, mindere ƒ11; dito Zaaitarwe ƒ12,75, 13. — Rogge. Puike Nieuwe Zeeuwsche ƒ7,25, mindere ƒ7,15. Jarige werd aan ƒ7 verlaten. — Garst. Puike Winter ƒ6,75; mindere ƒ6,65, dito Zomer ƒ6,35 a 6,25 naar deugd. — Walchersche Witteboonen ƒ13 a 13,25, dito Paardeboonen bijna niet ter veil, aan ƒ8 hadden die koopers, [illegible] men op ƒ8,25, dito Bruineboonen ƒ11 a 11,15, Walchersche Groene Erwten ƒ9,25 a 9, groote dito ƒ10,25 a ƒ10. — Zeeuwsche Paardeboonen ƒ7,25, dito Erwten ƒ8,60 a 8 naar deugd. Raap-Olie ƒ50, Patent-Olie ƒ52,25. Lijn-Olie ƒ51,— per vat. Harde Lijnkoeken ƒ12 per 104 stuks.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 2 Okt. Jaski, Stad Utrecht, Batavia.
HELVOET, 1 Okt. Hashagen, Arnold Boninger, Baltim.
BROUWERSHAVEN, 1 Okt. Teengs, d'Elmina, Akyab n. Rott.

UITGEZEILD:

BATAVIA, 2 Aug. Teerlink, Weltevreden, Rott. — 6 Aug. Poel, Maris Catharina, Amst.

Advertentiën.

Mijne Echtgenoote MARIA ISABELLA HUBERTINA BORGEE, verloste heden ontijdig van een dooden ZOON.
R. BORGHOLS Hzn.
AMSTERDAM, 2 October 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden, zoo binnen als buiten deze stad.
(3701)

(3708) Heden overleed mijne dierbare Echtgenoote, Mejufvrouw GUDULA EGBERTINA FULLENERS, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 25 jaren, na vooraf gesterkt te zijn met de H. H. Sacramenten der stervenden, mij nalatende 4 kinderen, alle te jong om het groot verlies te kunnen beseffen.

B. L. LANGEMEIJER.

LEEUWARDEN, 30 September 1857.
Eenige kennisgeving.

PRIJS-COURANT DER WIJNEN VAN J. B. L. PICÉNI.

BIJ HET ANKER EN DE FLESCH.

STERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCHE EN BEIJERSCHE BIEREN ENZ.

hieronder vermeld, te bekomen in den kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburgwal, N. 47 en 364.

Lands- en Stads-Imposten zijn in de Prijzen begrepen.

ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN.	per Ank.	per Flesch
Medoc zwartlak.	*f* 24	*f* 0.60
„ groenlak.	- 26	- 0.65
„ roodlak	- 28	- 0.70
„ St. Estèphe.	- 32	- 0.80
„ d°.	- 34	- 0.85
„ premier d°.	- 36	- 0.90
St. Julien Côte Roti etc.	- 38	- 0.95
Lynch Pauillac et Labarde	- 42	- 1.05
Pommier Agassac	- 46	- 1.15
Villeneuve de Cantemerle	- 48	- 1.20
Château des 3 Moulins etc.	- 52	- 1.30
Barton Langoa St. Julien	- 60	- 1.50
Château Laffitte	- 84	- 2.10
Cantenac	- 86	- 2.15
Margaux	-120	- 3.00
Ermitage	- 54	- 1.35
Cornas	- 42	- 1.05
BOURGOGNE WIJNEN.		
Beaune	*f* 52	*f* 1.30
Pomard.	- 72	- 1.80
Volnay	- 76	. 1.90
Nuits	- 90	- 2.25

	per Ank.	per Flesch.
Chambertin	*f* 104	*f* 2.60
*Witte Wijn A.	- 24	- 0.60
* „ „ B.	- 32	- 0.80
* „ Bergerac	- 48	- 1.20
*Witte Graves.	36	. 0.90
* „ Sauterne	- 36	- 0.90
* „ Musc. Frontignan	- 56	- 1.40
Champagne Mouss. 1re qté	-100	- 2.50
„ qté Supe blanc	-110	- 2.75
„ „ „ „	-120	- 3.00
*Port à Port vieux	- 84	- 2.10
* „ „ „	- 90	- 2.25
* „ „ „	-100	- 2.50
*Xeres of sherry.	- 50	- 1.25
* „ „	- 50	- 1.25
*Madera A.	- 48	- 1.20
* „ B.	- 52	- 1.30
*Dry Madera C.	- 62	- 1.55
* „ „ D.	- 72	- 1.80
* „ „ □	- 92	- 2.30
*Spaansche Wijn	- 50	- 1.25
* „ „	- 60	- 1.50
*Malaga 1te qté	- 48	- 1.20

	per Ank.	per Flesch
*Malaga 1te qté	*f* 52	*f* 1.30
* „ „	- 60	- 1.50
*Constantia.	-200	- 5.00
*Tintwijn	-260	- 5.00
KRUIDEWIJN.	- 40	- 1.00
Moselwijn	- 36	- 0.90
Bodenheimer Rhijnwijn	- 32	- 0.80
Laubenheimer „	- 32	- 0.80
* 1848 „	. 36	- 0.90
*Niersteiner „	- 40	- 1.00
*Rudesheimer Rhijnwijn	- 44	- 1.10
Scharlachberger „	- 44	- 1.10
Marcobrunr. en Hochheimr	- 58	- 1.45
Liebfraumilch	. 64	- 1.60
Geisenheimer	- 64	- 1.60
Rauenthr. Bergwijn	- 84	- 2.10
Rudeshr. „	- 84	- 2.10
Johannesberger	-160	- 4.00
Steinberger Cabinetwijn	-200	- 5.00
*Cognac Brandewijn A.	- 50	- 1.25
* „ „ B.	- 52	- 1.30
* „ „ oude C.	- 64	- 1 60
* „ „ heel „ D.	- 92	- 2.30
*Witte Fransche Bwijn A.	- 30	- 0.75

	per Ank.	per Flesch
*Wit Barcelona Bwijn B.	*f* 34	*f* 0.85
* „ „ „ C.	- 36	- 0.90
*Voorloop van „ of 3/6	- 80	- 2.00
*Jamaica Rum en O.I. Arac	-110	- 1.25
*Sir. de Punsch van Rum	- 50	- 1.25
* „ „ „ „	- 52	- 1.30
* „ „ „ „	- 56	- 1.40
* „ „ „ „	- 60	- 1.50
*Slemp Siroop.	- —	- 1.45
*MEE	- —	- 0.60
*Limonade.	- —	- 0.90
*Extr. d'Absint Suisse	- —	- 2.15
*Kirschenwasser	- —	- 2.10
Supe. fijn Genua Olie	- —	- 0.95
Bordeaux Azijn	- 12	- 0.30
Wijn Azijn	- 8	- 0.20
*Beste Genever	- 20	- 0.50
*Nieuwe Bessen	- 24	- 0.60
*Citroenbitter	- 24	- 0.60
*Maag Elixer beste kwalt.	- —	- 0.90
Bisschop Essenz, 't flesje		0.30
ENGELSCHE BIEREN.		
*Schotsch Ale.	*f* 24	*f* 0.60
Brownstout	- 22	- 0.55

	per Ank.	per Flesch
Lond. Porter.	*f* 20	*f* 0.30
BEIJERSCH BIER	- 12	- 0.30
*Jopenbier.	- —	- 1.40
Hollandsch . pr. kr. 15 c. en hooger		
Gemb. Bier p. ½ fless. 15 p. heele		- 0.30

FIJNE FRANSCHE LIKEUREN.

*Double Anisette Rouge et Blanc, Curaçao, Persiko, Eau d'Or, Eau d'Argent, Parft Amour, Crême de Vanille, Cr. de Rose, Cr. de Noyaux, *f* 1.60.

Cr. de Kirsch, extra Lekker *f* 1.60 p. Fl.

DOUBLE LIKEUREN.

*Persico, Curaçao, Anisette, Framboisen, Pepermunt, Nagelen, Guldewater, etc. à *f* 1.10 per Flesch.

ORDINAIRE LIKEUREN.

*Witte en Roode Schilleny Anijs, Lawas, Carrewij, Borstwater à 65 cts per Flesch. Cardemon à 70 en Bessensap à cts. per Flesch.

BEMERKINGEN. Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, zoo kan het verlangde direkt *franco* aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam, zijn de Prijzen *f* 4 per anker minder, vrij aan boord. (NB de Flesschen worden tegen 5 Cents en de halve Flesschen à 2½ Ct. per stuk Empart berekend, en ook weder in betaling aangenomen.) Per anker op ½ Fl. met 5% verhooging. — De met * vermelde artikelen zijn ook bij enkele halve Flesschen voor de juiste helft verkrijgbaar.

NB. Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen van Manden en Flesschen etc., komen ten laste van Committenten, welke tevens herinnerd worden dat de betaling à Contant geschieden moet, of dat de schippers etc. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is bij het ontvangen aan boord, hetwelk het verkieslijkst is.

PS. De Kelders zijn open van des morgens 7 tot des Avonds 11 uren. *Voor* en *na* dien tijd vervoege men zich aan het Woonhuis en Slijterij boven den kelder, N°. 47, alwaar de Prijscourant *gratis* te bekomen is.

Daar de Schippers, enz. de commissien soms wel wat laat bezorgen, zoo wordt men verzocht vooraf per post te schrijven, opdat de Efacuatie geregeld plaats kan hebben.

De ondergeteekende herinnert zijne vrienden en begunstigers (vooral buiten de stad), als dat hij *niet* in commissie reist nog laat reizen (tot bezuiniging).

AMSTERDAM, 3 October 1857. Get. **J. B. L. PICÉNI.** (3711)

J. A. LIPPE, J. A. HEINTZEN JR., J. PERK, H. F. KOEDIJK, J. A. JOLLES JR., J. EECKHOFF, A. H. SCHMEDDING, C. H. GIJSELMAN en W. M. G. HEUKENSFELDT, Makelaars, zullen als lasthebbende van hunne Principalen op Dingsdag 20 October 1857 en volgende dagen, voor het huis door de Overledene bewoond geweest, op den Singel bij de Oude Leliestraat, Buurt LL N°. 5, ten overstaan van den Notaris Mr. J. P. VAN ETTEN, Verkoopen: Oorsieraden, Doekspeld, Handringen en Medaillon met heldere Diamanten bezet, Colliers Bloed- en Granaten Koralen, Braceletten en meerdere **JUWEELEN** en **KORALEN,** Horologien in Gouden Kasten, Gouden Vest-Horologie-kettingen, Doekspelden, Snuifdoos, Oorbellen, Broche, Ringen, Bracelet, Vingerhoed, Naaldenkokers, Bril, Flacon met Gouden Dop, enz. Zilveren Soep- en Tafellepels en vorken, Taartentroffel, Thee garnituur, Sauslepels, Schrijfgarnituur en verder **GOUD-** en **Zilverwerk**; Galanterien en Instrumenten, waarbij welluidende VIOLEN; Porseleinen, Aarde-, Gelakt- en Glaswerk; supra fijne Lijnwaden, daaronder exquise Damasten en Servet Tafelgarnituren, fijn Bed- en Lijf linnen, enz.; zeer nette Vrouwen Kleederen; wel bewaarde **BEDDEN** met Toebehooren, Matrassen, Dekens, Spreijen, Neteldoeksche en andere Overgordijnen; beste kwaliteit Schotsche, Jaspé en inlandsche Tapijten, Karpetten en loopers; heldere Spiegels in fijn Vergulde Lijsten, Porceleinen Moderateur Tafellampen, Barro- en Thermometer en Lantaarnen, eenige fijn gepenseelde Schilderijen en eene fraaije collectie TEEKENINGEN en GRAVUREN, waarbij keurig Album met Teekeningen van voorname hedendaagsche Meesters: eene belangrijke verzameling Historische Portretten, enz., alles welgeconditionneerd in Portefeuilles en Mahoniehouten Kunstkast. Voorts magnifique PIANINO van 6¾ Octaaf in Palisanderhouten Kast; zwarte Marmeren en Albasten Pendules, Gaug-Pendule, Marmeren Coupe, Bronzen Beeldwerk, diverse Vazen en Ornementen. Wijders Modern Gebeeldhouwde Mahoniehouten KAMERGARITUUR, van Canapé, 10 Stoelen en 2 Fauteuils met roode Velours d'Utrecht bekleed, solide welgeconserveerde **MEUBELEN**; zware IJzeren Brandwaarborgkast, Kagchels en Haarden, Gladmangel, Linnenpers en Zolder- en Waschbenoodigheden; zwaar Koper-, Tin-, IJzer- en Blikwerk; eene fraaije collectie, meerendeels keurig gebonden **BOEKEN,** waarbij: WAGENAAR, Beschrijving van Amsterdam, een keurig in goud en kleuren geschreven Getijdeboek, Historische Werken, enz., en verderen netten, welgeconserveerden

INBOEDEL,

geheel en alleenlijk nagelaten door wijlen Mejufvrouw **MARIA ANNA BESSELING.**

Breeder in Catalogus omschreven, welke à 10 Cents voor de Armen, in tijds bij gemelde Makelaars zal te bekomen zijn en Zaturdag en Maandag voor de Verkooping voorleder te bezigtingen. (3703)

(3709) Onlangs is door de Wed. IJSERMAN & ZOON te 's Bosch vervaardigd, een **TOREN-UURWERK** voor de R. K. Kerk aldier, waarvoor aan de vervaardigers alle lof toekomt. De stelling van het uurwerk is zeer solide, door 8 ijzeren staven of kolommen verbonden, waardoor het raderwerk zonder gevaar van trilling ruim uiteen kan worden gezet, zoodat het zich gemakkelijk laat uiteen nemen. Voor het échappement is de als meest gunstig bekende constructie, die van Graham gevolgd; overigens sluiten de tappen goed in de bossen en grijpen de raderen diep de rondsel in; in één woord, aan de vereischten van een goed Uurwerk is voldaan en de Fabriekant toont op de hoogte dier zaak te zijn. De ondergeteekende durft dan ook veilig aan elk belanghebbende aanraden, zich voor dergelijk werk aan genoemde fabriekanten te adresseren.

SOETERWOUDE, 3 Oktober 1857. E. S. v. D. HAAGEN, Deken en Pastoor.

Ik ondergeteekende W. DE WEERT, Mr. Broodbakker, te Bronkhorst, gemeente Steenderen, Gelderland, verklaar, dat ik ruim acht jaren aan maagpijnen geleden heb, die soms ondragelijk waren, waardoor mijne gezondheid zoo ondermijnd werd, dat ik, geheel vermagerd en krachteloos, tot de alles genezende **Revalenta Arabica** mijne toevlugt nam, die mij dan ook gelukkig genezen heeft.

Ik heb in die acht jaren van ellende alles gedaan wat ik kon, om beter te worden, doch niets heeft mij geholpen; thans ben ik geheel gezond en dank het Opperwezen voor deze mij bewezene genade, welke alleen zij, die lang geleden hebben, waarderen kunnen. Ik zegen den raadsman, die mij de **Revalenta** deed gebruiken, en behoor gaarne onder het getal der duizenden, die hulde aan dit onschatbaar gezondheidsmeel brengen. Ik heb slechts eenige dozen daarvan noodig gehad, die ik bij ULDERINK in Zutphen heb laten koopen.

W. DE WEERT, *Mr. Broodbakker.*

De **Revalenta** is geen medicament maar een goedkoop voedsel, zoo geconcentreerd, dat één lepel vol een geheel bord soep oplevert, voldoende voor een maaltijd. Zij is voedend en krachtgevend, ligt verteerbaar en opwekkend; zij verbetert de verteringswerktuigen, reinigt de sappen en ontwikkelt daardoor eene verwonderlijke geneeskracht. Zij heeft kwalen genezen, die gedurende lange reeksen van jaren alle hulpmiddelen trotseerden; zieken die opgegeven waren van den rand des grafs weder tot het leven geroepen; zwakke kwijnende zuigelingen in sterke tierige kinderen herschapen; in één woord, zij heeft wonderen gedaan; men neme er eens de proef mede, het is een ligt verteerbaar voedsel; er is niets gewaagds in een busje **Revalenta** te koopen, om de werking er eens van na te gaan.

De kleine bussen kosten 87½ Cts., 1 ℔ *f* 2, 2 ℔ *f* 3½, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 16.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten; de echte Revalenta van de Heeren BARRY DU BARRY & C°., 77 Regentstreet Londen, wordt verkocht door het Verkoophuis en deszelfs Depôts en zijn de blikken Bussen omwikkeld met omslagen, waarop eene menigte attesten in de HOLLANDSCHE Taal gedrukt staan. (3704)

(3710) Innigen dank betuigen de Regenten van het Meisjes-Gesticht der *Voorzienigheid*, aan den onbekende Weldoener, zich teekenende P. P., voor het Bankbiljet, groot *f* 100, N°. 989, 12 Sept. 1854, gisteren hun toegezonden.

(3699) Op eene **Kost-** en **Dagschool** in Gelderland, verlangt men een **R. K. HULPONDERWIJZER** van den 3den Rang, in staat de Fransche Taal te onderwijzen en behoorlijk les op Piano te geven. Ook kan een in de Fransche Taal genegen **KWEEKELING** geplaatst worden. Adres *franco* onder Lett. D. aan den Boekhandelaar N. VERMEULEN, te Arnhem. (5699)

Wordt gevraagd in het Aartsbisschoppelijk Seminarie te Culemborg, een **Jong Mensch,** bekwaam om aan eerstbeginnenden in Piano en Zang onderwijs te geven. Brieven *franco.* (3698)

Te Huur:

Te *Kampen*, om terstond te aanvaarden: **Twee** nette **Benedenkamers**, met een vrolijk uitzigt op het best gedeelte der stad. Tevens wordt gevraagd: een **Knecht** of **Bediende** in een ***Brood-, Koek-*** en ***Kleingoed-Bakkerij.*** Adres met *franco* brieven onder letter J. bij den Boekhandelaar J. M. J. VAN NES, te *Kampen*, (3707)

Eigen Fabrikaat

van de Modernste **HAARDEN** en **KAGCHELS,** met en zonder Cristallen Deuren. **FOURNUIZEN** naar een nieuwen smaak en **KEUKENBEHOEFTENS** is mijn Magazijn steeds ruim van voorzien; als ook in **BRAND-WAARBORGKASTEN** en **KISTEN.**

J. UIJEN.

(3705) Priemstraat te Nijmegen.

A. J. BOELAARS,

Goud- en Zilversmid en Graveur,

op den Papenhulst te 's Bosch, heeft de eer zich aan te bevelen tot het inzetten van

Kunsttanden en Mechanische Gebitten

in voorkomen de natuurlijke evenarende, en voor het eten en spraakvermogen zeer bevorderlijk. Hij is in staat daaromtrent de meest voldoende informatiën en getuigenissen over te leggen.

(3687) Ter Drukkerij van het R. K. JONGENS WEESHUIS te Tilburg is uitgegeven en bij den Boekhandelaar P. N. VERHOEVEN te 's Bosch verkrijgbaar gesteld:

Melodiën op de Gezangen, voorkomende in het Handboekje der Congreganisten van O. L. Vrouw (Soprano, Alto en Basso) bevattende 55 meerstemmige Melodiën. Prijs 75 Cts.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.